

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทฤษฎีราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาวิจัยตามกระบวนการ และขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการนำหลักทฤษฎีราชธรรม ไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักทฤษฎีราชธรรมไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนทั้งชายหญิงที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมดจำนวน 57,464 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ "Taro Yamane" ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5 \%$ ใน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 397 คน

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาข้อรับเรื่อง แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพสมรส รุ่นพิการการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ เป็นแบบสอบถามลักษณะให้เลือกตอบ (Checklists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทฤษฎีราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกต่อแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐ แนวใหม่ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามที่ทำการตอบแล้วมาวิเคราะห์ประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมาน ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ โดยใช้ สถิติทดสอบ t-test และ F-test

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ผลการวิจัย พบว่า

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษารายได้ อาชีพ และประสบการณ์ในการทำงาน พนว่า

1.1 ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยผู้สูงอายุ เพศหญิงมีจำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 เพศชายมีจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0

1.2 ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20-40 ปี จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมาอยู่ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 อายุระหว่าง 51-59 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 อายุ 60 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

1.3 ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดจำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 รองลงมา มีสถานภาพสมรสจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 สถานภาพหม้าย/หย่าร้างจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5

1.4 ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมาคือระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 59 คน คิดเป็น

ร้อยละ 14.8 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 และระดับการศึกษาประถมศึกษาจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

1.5 ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 รองลงมานักเรียน/นักศึกษา จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 ข้าราชการ จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 พนักงานประจำ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 ลูกจ้างทั่วไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 และพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

1.6 ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำงาน 4 ปีขึ้นไป จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมากับมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 2 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 ประสบการณ์ในการทำงาน 2-4 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8

1.7 ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับรายได้ต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมา มีระดับรายได้ต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 และระดับรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 – 40 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี นักเรียน/นักศึกษา และประกอบธุรกิจส่วนตัว

**ตอนที่ 2 ระดับความความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลครพิษณุโลก
ในการนำหลักพิธาราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน**

ในภาพรวมทุกด้าน พ布ว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = .68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านท่าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .71) และรองลงมาตามลำดับ คือ ด้านศีล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .76) ด้านอักษะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .74) ด้านมัธย瓦ะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = .81) ด้านอวิโรธะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = .79) ด้านขันติ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = .77)

ด้านปริจากจะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .81) ด้านอาชช่าว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .80) ด้านอวิพิงสา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .77) และด้านตปะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = .77) ดังนี้

ด้านท่าน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการส่งเสริม และสนับสนุนด้านสุขภาพอนามัย และการป้องกันโรคแก่ประชาชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = .83) และรองลงมาตามลำดับ คือ มีการส่งเสริม และสนับสนุนทางด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .77) มีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = .87) มีการส่งเสริม และสนับสนุนการฝึกอาชีพให้กับคนในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .78) และมีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการกองทุนสวัสดิการ และสังคมให้แก่คนชรา และผู้ด้อยโอกาส อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 1.03) ตามลำดับ

ด้านศีล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการส่งเสริม และสนับสนุนโดยการจัดกิจกรรมที่เป็นตัวแบบที่ดี เช่น การทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .94) และรองลงมาตามลำดับ คือ มีการส่งเสริม และสนับสนุนการรณรงค์เพื่อคงดีเว้นจากสิ่งเสพติดทุกประเภท อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .85) มีการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการรักษาความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .86) มีการจัดประชุม อบรม สัมมนาทางด้านการพัฒนาจิตอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = .92) และมีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 1.00) ตามลำดับ

ด้านปริจากจะ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ให้บริการเป็นผู้มีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = .86) และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีการให้บริการหรือช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน อยู่ในระดับ

ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = .88) ผู้ให้บริการเป็นผู้มีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = .95) ผู้ให้บริการมีการส่งเสริมการจัดการศึกษา และฝึกอบรมแก่ประชาชนในด้านต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = .95) และผู้ให้บริการมีการเกื้อกูลค้าจุนผู้ที่ขัดสนขาดแคลน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.08) ตามลำดับ

ด้านเอื้อซชะ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ให้บริการมีการบริหารงานอย่างตรงไปตรงมา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = .87) และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีการให้บริการแก่สังคมตามอำนาจหน้าที่อย่างเป็นธรรม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .84) ผู้ให้บริการไม่มีการทุจริตต่อหน้าที่การทำงานเพื่อหาผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = .89) ผู้ให้บริการมีภาพลักษณ์ การแสดงออกที่น่าเชื่อถือ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = .99) และผู้ให้บริการมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = .98) ตามลำดับ

ด้านมัททวะ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = .81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ให้บริการมีการคิดดี พูดดี ทำดี และรู้จักอ่อนน้อมถ่อมตนต่อการให้บริการประชาชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .86) และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีหัวใจรับใช้ประชาชน รู้เท่าทันความคิด และความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = .96) ผู้ให้บริการต้องมีใจเป็นกลางไม่เออนเอียงตามกระแส อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = .85) ผู้ให้บริการมีความปราณາให้ประชาชนพันทุกข์จากปัญหาต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = .94) และผู้ให้บริการพยายามยินดีเสมอเมื่อผู้อื่นได้ดี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = .95) ตามลำดับ

ด้านตปะพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = .77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ให้บริการมีการคิดดี พูดดี ทำดี และรู้จักอ่อนน้อมถ่อมตนต่อการให้บริการประชาชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .82) และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการต้องมีใจเป็นกลางไม่เออนเอียงตามกระแส อยู่ในระดับปานกลาง

มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = .87) ผู้ให้บริการมีหัวใจรับใช้ประชาชน รู้เท่าทันความคิด และความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = .84) ผู้ให้บริการพoleyินดีเสมอเมื่อผู้อื่นได้ดี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = .91) และผู้ให้บริการมีความประถนาให้ประชาชนพันทุกข์จากปัญหาต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = .96) ตามลำดับ

ด้านอักโภช พ布ว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ให้บริการมีจิตใจที่ไม่ müngร้ายต่อผู้อื่นด้วยภัยวาจา และใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = .82) และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการเมื่อเกิดปัญหานำในการปฏิบัติหน้าที่ ก็สามารถแก้ปัญหานั้นๆ ด้วยความสุขุมรอบคอบ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .76) ผู้ให้บริการเป็นผู้มีจิตใจมั่นคงในหลักธรรม รู้จักพูด รู้จักประศรัย ด้วยความสุภาพอ่อนโยน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = .82) ผู้ให้บริการยอมรับฟังการดำเนินการเดินทางจากการบริการที่ไม่เป็นที่พอใจของประชาชน โดยยึดหลักเหตุ และผลในการแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = .92) และผู้ให้บริการเมื่อมีปัญหาสามารถชี้แจงเหตุผลทำความเข้าใจให้กับทุกฝ่าย และหาทางแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = .96) ตามลำดับ

ด้านอวิหิงสา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ให้บริการไม่ใช้อำนาจหน้าที่เกินขอบเขต อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = .84) และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีจิตวิญญาณแห่งความเสียสละ มีความกล้าหาญ ทำสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = .87) ผู้ให้บริการไม่เอารัดเอาเบรียบผู้ที่เสียโอกาส และด้อยกว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = .84) ผู้ให้บริการมีการบริการแก่ประชาชนที่มาติดต่อด้วยความจริงใจ และมีความพร้อมที่จะให้บริการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .88) และผู้ให้บริการให้บริการด้วยความเป็นกลาง และซ่อนธรรมกับผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาค อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.01) ตามลำดับ

ด้านขันติ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = .77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ให้บริการมีความอดทนต่อการทำงานให้บริการอย่างทุ่มเท และเสียสละ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = .82) และรองลงมา

ตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการปรับตัว และตั้งรับได้อย่างเป็นมืออาชีพอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .85) ผู้ให้บริการไม่มีความหวั่นไหวต่อคำนินทา และสรรเรสิญ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = .82) ผู้ให้บริการมีความอดทนต่อปัญหา และอุปสรรคในการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = .98) และผู้ให้บริการไม่ละทิ้ง การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = .94) ตามลำดับ

ด้านอวิโภชนะพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = .79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ให้บริการมีการปฏิบัติหน้าที่อย่างเสมอต้น เสมอ ปลาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .83) และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีความเป็นบุคคลตั้งมั่นในความยุติธรรม และหลักธรรมอันดี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = .91) ผู้ให้บริการมีการยึดເเอกสารประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .85) ผู้ให้บริการมีการดำเนินชีวิตไปตามกรอบของกฎหมายของสังคม และศาสนา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = .97) และผู้ให้บริการไม่เป็นบุคคลที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = .96) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ด้านทาน ด้านศีล ด้านปริจácะ ด้านอัชชะ ด้านมัททะ ด้านตปะ ด้านอักโภะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโภชนะ

พบว่า เพศที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ เพศหญิง รองลงมา คือ เพศชาย ด้านที่มีความแตกต่างกันคือ ด้านมัททะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 อายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ด้านทาน ด้านศีล ด้านปริจácะ ด้านอัชชะ ด้านมัททะ ด้านตปะ ด้านอักโภะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโภชนะ

พบว่า อายุที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ อายุ 20 – 40 ปี รองลงมา คือ ต่ำกว่า 20 ปี ด้านที่มีความแตกต่างกันคือ ด้านศีล ด้านมัธย瓦ะ ด้านตปะ ด้านอักโภชะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 สถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ด้านทาน ด้านศีล ด้านปริจจาคะ ด้านอาชชะ ด้านมัธย瓦ะ ด้านตปะ ด้านอักโภชะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ

พบว่า สถานภาพสมรสที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ สถานภาพโสด รองลงมาคือ สถานภาพสมรส ด้านที่มีความแตกต่างกันคือ ด้านมัธย瓦ะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ด้านทาน ด้านศีล ด้านปริจจาคะ ด้านอาชชะ ด้านมัธย瓦ะ ด้านตปะ ด้านอักโภชะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ

พบว่า ระดับการศึกษาที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ ปริญญาตรี รองลงมาคือ อนุปริญญา/ปวส. ด้านที่มีความแตกต่างกันคือ ด้านทาน ด้านปริจจาคะ ด้านอาชชะ ด้านมัธย瓦ะ ด้านตปะ ด้านอักโภชะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 อาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ด้านทาน ด้านศีล ด้านปริจจาคะ ด้านอาชชะ ด้านมัธย瓦ะ ด้านตปะ ด้านอักโภชะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ

พบว่า อาชีพที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว รองลงมาคือ อาชีพนักเรียน/นักศึกษา ด้านที่มีความแตกต่างกันคือ ด้านทาน ด้านศีล ด้านปริจจาคะ ด้านอาชชะ ด้านมัธย瓦ะ ด้านตปะ ด้านอักโภชะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.6 ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ด้านทาน ด้านศีล ด้านปริจจาคะ ด้านอาชชะ ด้านมัธย瓦ะ ด้านตปะ ด้านอักโภชะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ

พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานมีความคิดเห็นมากที่สุดคือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 4 ปีขึ้นไป รองลงมาคือ ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 2 ปี ด้านที่มีความแตกต่าง

กัน คือ ด้านท่าน ด้านศีล ด้านปริจจาคะ ด้านอาชชวะ ด้านมัททะ ด้านตปะ ด้านอักโกระ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.7 รายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธาราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ด้านท่าน ด้านศีล ด้านปริจจาคะ ด้านอาชชวะ ด้านมัททะ ด้านตปะ ด้านอักโกระ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ

พบว่า รายได้มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ ระดับรายได้ต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป รองลงมาคือ ระดับรายได้ต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท พบว่า รายได้มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 4 ปีขึ้นไป รองลงมาคือ ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 2 ปี ด้านที่มีความแตกต่างกัน คือ ด้านท่าน ด้านศีล ด้านปริจจาคะ ด้านอาชชวะ ด้านมัททะ ด้านตปะ ด้านอักโกระ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธาราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับการนำหลักทศพิธาราชธรรม ไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านท่าน อยู่ในระดับมาก และรองลงมา ตามลำดับ คือ ด้านศีล ด้านอักโกระ ด้านมัททะ ด้านอวิโรธะ ด้านขันติ ด้านปริจจาคะ ด้านอาชชวะ ด้านอวิหิงสา และด้านตปะ ดังนี้

ด้านท่าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธาราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ คือ มีการส่งเสริม และสนับสนุนด้านสุขภาพอนามัย และรองลงมาคือ การป้องกันโรคแก่ประชาชน มีการส่งเสริม และสนับสนุนทางด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน มีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กปฐมวัย มีการส่งเสริม และสนับสนุนการฝึกอาชีพให้กับคนในชุมชน และมีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการกองทุนสวัสดิการ และสังคมให้แก่คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

ด้านศีล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธาราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ คือ

มีการส่งเสริม และสนับสนุนโดยการจัดกิจกรรมที่เป็นตัวแบบที่ดี เช่น การทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และรองลงมาตามลำดับ คือ มีการส่งเสริม และสนับสนุน การรณรงค์เพื่อองค์เว้นจากสิ่งเสพติดทุกประเภท มีการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการรักษาความชื่อสัตย์สุจริต มีการจัดประชุม อบรม สัมมนาทางด้านการพัฒนาจิตอย่างต่อเนื่อง และมีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม

ด้านปริเจาตะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ คือ ผู้ให้บริการเป็นผู้มีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีการให้บริการหรือช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยไม่ยุ่งห่วงสิ่งตอบ ผู้ให้บริการเป็นผู้มีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้ให้บริการมีการส่งเสริมการจัดการศึกษา และฝึกอบรมแก่ประชาชนในด้านต่างๆ และผู้ให้บริการมีการเกื้อกูลค้าจุนผู้ที่ขาดสนับสนุนแลلن

ด้านอาชชาระ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ คือ ผู้ให้บริการมีการบริหารงานอย่างตรงไปตรงมา และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีการให้บริการแก่สังคมตามอำนาจหน้าที่อย่างเป็นธรรม ผู้ให้บริการไม่มีการทุจริตต่อหน้าที่การงานเพื่อหาผลประโยชน์ ผู้ให้บริการมีภาพลักษณ์การแสดงออกที่น่าเชื่อถือ และผู้ให้บริการมีความชื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น

ด้านมัททวะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ คือ ผู้ให้บริการมีการคิดดี พูดดี ทำดี และรู้จักอ่อนน้อมถ่อมตนต่อการให้บริการประชาชน และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีหัวใจรับใช้ประชาชน รู้เท่าทันความคิด และความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ผู้ให้บริการต้องมีใจเป็นกลางไม่เออนเอียงตามกระแส ผู้ให้บริการมีความปรารถนาให้ประชาชนพันทุกข์จากปัญหาต่างๆ และผู้ให้บริการพยายามยินดีเสมอเมื่อผู้อื่นได้ดี

ด้านตปะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ คือ ผู้ให้บริการมีการคิดดี พูดดี และรู้จักอ่อนน้อมถ่อมตนต่อการให้บริการประชาชน และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการต้องมีใจเป็นกลางไม่เออนเอียงตามกระแส ผู้ให้บริการมีหัวใจ

รับใช้ประชาชน รู้เท่าทันความคิด และความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ผู้ให้บริการ พลอยินดีเสมอเมื่อผู้อื่นได้ดี และผู้ให้บริการมีความปรารถนาให้ประชาชนพ้นทุกข์จากปัญหา ดังๆ

ด้านอัคโกระ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ คือ ผู้ให้บริการมีจิตใจที่ไม่มุ่งร้ายต่อผู้อื่นด้วยภัยวาจาและใจ และรองลงมาตามลำดับ คือผู้ให้บริการเมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ ก็สามารถแก้ปัญหานั้นๆ ด้วยความสุขุมรอบคอบ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ให้บริการเป็นผู้มีจิตใจมั่นคงในหลักธรรม รู้จักพูด รู้จักประศรัย ด้วยความสุภาพอ่อนโยน ผู้ให้บริการยอมรับฟังการต່າหนิดเตียนจากการบริการที่ไม่เป็นที่พอใจ ของประชาชน โดยยึดหลักเหตุ และผลในการแก้ไขปัญหา และผู้ให้บริการเมื่อมีปัญหาสามารถชี้แจงเหตุผลทำความเข้าใจให้กับทุกฝ่าย และหากทางแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี

ด้านอวิหิงสา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ คือ ผู้ให้บริการไม่ใช้อำนาจหน้าที่เกินขอบเขต และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีจิตวิญญาณแห่งความเสียสละ มีความกล้าหาญ ทำสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน ผู้ให้บริการไม่เอรัดเอาเปรียบผู้ที่เสียโอกาส และด้อยกว่า ผู้ให้บริการมีการบริการแก่ประชาชน ที่มาติดต่อด้วยความจริงใจ และมีความพร้อมที่จะให้บริการ และผู้ให้บริการให้บริการด้วยความเป็นกลาง และชอบธรรมกับผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาค

ด้านขันติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ คือ ผู้ให้บริการมีความอดทนต่อการทำงานให้บริการอย่างทุ่มเท และเสียสละ และรองลงมาตามลำดับ คือ ผู้ให้บริการมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการปรับตัว และตั้งรับได้อย่างเป็นมืออาชีพ ผู้ให้บริการไม่มีความหวั่นไหวต่อคำนินทา และสรรษายุ ผู้ให้บริการมีความอดทนต่อปัญหา และอุปสรรคในการบริหารงาน และผู้ให้บริการไม่ละทิ้งการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ด้านอวิโรธนะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ คือ ผู้ให้บริการมีการปฏิบัติหน้าที่อย่างเสมอต้น เสมอปลาย และรองลงมาตามลำดับ คือ

ผู้ให้บริการมีความเป็นบุคคลตั้งมั่นในความยุติธรรม และหลักธรรมอันดี ผู้ให้บริการมีการยึดเอา ผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ผู้ให้บริการมีการดำเนินธุรกิจไปตามกรอบของกฎหมาย ของ สังคม และศาสนา และผู้ให้บริการไม่เป็นบุคคลที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย

ซึ่งผลของการวิจัยดังกล่าวข้างต้นมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายภาณุพล ภูษา (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทศพิธารชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษา เฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบร่วม ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นว่า ทศพิธารชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบล บางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระราवุฒิ มหาโย (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักทศพิธารชธรรมของ องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาทุ่ง อำเภอชัวร์บุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนใน เขตตำบลเขวาทุ่ง อำเภอชัวร์บุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งเมื่อ พิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ ด้านอวิชิงสา ด้านอวิโรধะ ด้านมัทธะ ด้านอักโภชะ ด้านขันติ ด้านอาชชะ ด้านตปะ ด้านปริจจะ ด้านทาน ด้านศีล ตามลำดับตามความคิดเห็นของประชาชน

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสังเกต และรับรู้ได้อย่างชัดเจนว่า ในการนำ หลักทศพิธารชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ได้แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาประเทศที่ จำเป็นต้องอาศัยหลักธรรมของการพัฒนาคือ ทศพิธารชธรรมมาปรับใช้ในการพัฒนาประเทศ ในยุคปัจจุบันอันเป็นผลมาจากการแสโลกาภิวัตน์ ตลอดจนส่งผลให้มีการเปลี่ยนแนวคิด หลักการทางด้านสถานะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของระบบการเมือง การปกครอง กฎหมาย เศรษฐกิจ รวมทั้งสังคม เพื่อส่งเสริมการกลับมาของศีลธรรม แม้ว่าทศพิธารชธรรมจะมีชื่อ เรียกว่า “ธรรมสำหรับพระราชา” แต่เมื่อนำมาเป็นหลักปฏิบัติทศพิธารชธรรมนั้นจะสามารถ ปกป้องคุ้มครองบ้านเมือง และสามารถสร้างสรรค์บ้านเมืองหรือโลกทั้งโลกให้มีความพากเพียบ โดย มุ่งเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และใช้ชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความสมดุล และ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิตท่ามกลางกระแสโลกภัยวัตน์ โดยอาศัยหลักธรรมหมวดที่เป็น หัวใจของพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นธรรมะที่กระจายขยายออกมากให้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

ว่า ทศพิธาราชธรรมเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น สังคม ประเทศชาติ และโลก

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองของ เพลโต (Plato, 427-347 ปีก่อนคริสต์ศักราช) และอริสโตเตล (Aristotle, 384-322 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ที่มุ่งเน้นในการพิจารณา ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างมนุษย์กับรัฐ ในแง่คิดปรัชญาการเมือง (political philosophy) ด้วยการมองปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น อีกทั้งการแสวงหาความยุติธรรมในรูปแบบของการปกครอง โดยมีการกิจกรรมพื้นฐานหรือที่เรียกว่า เจตจำนง อันเป็นเป้าหมายทางการเมือง และรัฐบาลคือ การสร้างสรรค์ชีวิตที่ดีแก่ประชาชนในรัฐ ซึ่งการปกครองที่ดีจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้แทนหรือ ผู้บริหารที่มีคุณธรรมจริยธรรม และประการสำคัญเป็นการป้องกันมิให้เกิดการแทรกแซงระบบ การบริหาร และการดำเนินงานของบุคคล กลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง และเป็น เครื่องประกันว่า บุคคลต่างๆไม่ว่า ข้าราชการ พนักงานของรัฐ รวมถึงลูกจ้างหน่วยงานราชการ หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นต้องได้รับการพิทักษ์ และความคุ้มครองภายใต้ “ระบบคุณธรรม จริยธรรม” โดยมุ่งเน้นที่จะทำให้การเมืองท้องถิ่นมีความโปร่งใส เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อ ประชาชน โดยใช้ระบบคุณธรรม (Merit system) ให้เกิดการบริหารงานบุคคลในองค์กรที่อยู่บน บรรทัดฐานของการปกครองที่ดี (Good Governance) ภายใต้กรอบคุณธรรมจริยธรรม และ มุ่งเน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ (วุฒิสาร ตัน, 2552)

ซึ่งยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร ดังนั้นการปกครองจึงถือเป็นหลักสำคัญ ที่จะนำพาให้รัฐ และสังคมก้าวไปสู่จุดมุ่งหมายที่ดี และการบริหารก็จะเป็นเสมือนหัวใจหลัก ของการนำพาให้รัฐก้าวไปสู่อุดมการณ์ของการปกครองที่ดี การบริหารจึงเป็นแบบทุกสิ่งทุกอย่างที่จะนำพารัฐก้าวไปสู่อุดมคติที่สำคัญจะเห็นได้ว่า วูดโรว์ วิลสัน ได้เห็นความสำคัญของ การบริหารคือ การบริหารจะต้องแยกออกจาก การเมือง เนื่องจากการบริหารมีการพัฒนาการ ผ่านมาในแต่ละยุคสมัยตามการเปลี่ยนแปลงของแต่ละระบบวัฒนธรรม (Paradigm) ซึ่งล้วน ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนหรือผู้รับบริการทั้งสิ้น หลักการบริหารที่ดีในแต่ละยุคสมัย ล้วนมุ่งถึงผลลัพธ์ที่เป็นสำคัญคือ จะต้องให้ผู้บริหารเป็นผู้นำพาให้เกิดมิติของสังคมที่ดี ซึ่งเป็น หัวใจสำคัญจะต้องรองรับไปด้วยคุณธรรมจริยธรรม ฉะนั้น การบริหารจึงได้ถูกนำมาใช้อย่าง แพร่หลายเพื่อวัดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงาน และความสำเร็จของกิจกรรมทุก สิ่งทุกอย่างที่กระทำขึ้นนั่นเอง การนำหลักทศพิธาราชธรรม มาใช้ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่

จึงเป็นแนวทางในการบริหารงาน และถือเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่จะสามารถแก้ไขปัญหาวิกฤติสังคมได้ โดยที่ผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะของผู้นำที่ประกอบด้วยปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม จึงจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เพราะ เมื่อผู้นำหรือผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมก็จะเป็นหลักของสังคม ดังแต่ระดับบุคคล ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ระดับสังคม และระดับประเทศชาติ อันจะเป็นการแก้ปัญหา และพัฒนาสังคมได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนต่อในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐใหม่ จึงกล่าวได้ว่า ระบบการปกครองทุกระยะย่อมต้องมีการบริหารเป็นหลักที่สำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกด้าน หลักทศพิธราชธรรมจึงเป็นความไฟแรงของทุกสังคมในการที่จะได้ผู้นำหรือผู้บริหารที่ดีมาบริหารปกครองบ้านเมือง แม้แต่พระพุทธศาสนา ก็มีความคิดเห็นว่า ผู้นำนั้นถือเป็นบุคคลสำคัญของการบริหารบ้านเมืองอันจะนำพาซึ่งความสงบสุข และความเจริญที่ยั่งยืนให้กับประเทศต่อไป (ไกรฤกษ์ ศิลาม, 2555)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักทศพิธราชธรรมไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อําเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมด 10 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

2.1 เพศ มีผล ต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ใน การนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ได้แก่ ด้านทาน ด้านศีล ด้านปริจácะ ด้านอชาชาะ ด้านมัททะ ด้านตປะ ด้านอักໂກະ ด้านວິທິງສາ ด้านຂັດ ด้านວິໂຮນະ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 อายุ มีผล ต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ใน การนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ได้แก่ ด้านทาน ด้านศีล ด้านปริจácะ ด้านอชาชาะ ด้านมัททะ ด้านตປะ ด้านอักໂກະ ด้านວິທິງສາ ด้านຂັດ ด้านວິໂຮນະ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 สถานภาพสมรส มีผล ต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ได้แก่ ด้านทาน ด้านศีล ด้านปริจácะ ด้านอชาชาะ ด้านมัททะ ด้านตປะ ด้านอักໂກະ ด้านວິທິງສາ ด้านຂັດ ด้านວິໂຮນະ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 วุฒิการศึกษา มีผล ต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน

ได้แก่ ได้แก่ ด้านงาน ด้านศีล ด้านปริจจகะ ด้านอัชชะ ด้านมัททะ ด้านตปะ ด้านอักโภะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 อาชีพ มีผล ต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ได้แก่ ด้านงาน ด้านศีล ด้านปริจจகะ ด้านอัชชะ ด้านมัททะ ด้านตปะ ด้านอักโภะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 ประสบการณ์ในการทำงาน มีผล ต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ได้แก่ ด้านงาน ด้านศีล ด้านปริจจகะ ด้านอัชชะ ด้านมัททะ ด้านตปะ ด้านอักโภะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.7 รายได้ มีผล ต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ ได้แก่ ด้านงาน ด้านศีล ด้านปริจจகะ ด้านอัชชะ ด้านมัททะ ด้านตปะ ด้านอักโภะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ ด้านอวิโรธะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักพิธีธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ทั้งหมด 10 ด้าน จำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล ที่กล่าวมาในข้างต้นแสดงให้เห็นได้ว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ มีผลต่อในการนำหลักพิธีธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐใหม่ ดังนั้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้การบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก ที่จะสามารถตอบสนองความต้องการคนในชุมชนได้ในทุกระดับ รวมทั้งคนที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชน

ซึ่งผลของการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายภาณุพล ภูษา (2554) ได้ทำ การวิจัยเรื่อง ทศพิธีธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา ในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยการเปรียบเทียบทศพิธีธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ดังไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า การให้การช่วยเหลือ

ไม่ทั่วถึง ไม่เท่าเทียมกัน คณะกรรมการบริหารส่วนตำบลส่งเสริมด้านการศึกษายังไม่เพียงพอ เด็ก และเยาวชนในหมู่บ้านไม่มีอุปกรณ์กีฬา ขาดการสนับสนุน สตรีและเด็กในหมู่บ้าน การบริการไม่รวดเร็วเพราะ ผู้ไปติดต่อไม่รู้วิธีดำเนินการ ไม่สนใจ ชาวบ้าน ขาดคนที่จะมาทำงาน เพื่อชาวบ้าน และหมู่บ้านจริงๆ เข้าไม่ถึงบัญหา ใช้บประมาณไม่ตรงกับ ความต้องการของชาวบ้านอย่างแท้จริง ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ การทำงานไม่ต่อเนื่องขาดการสอน ต่อล่าช้า ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ สินลือนาม (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้บริหารห้องคืนตามหลักทศพิธราชธรรมและหลักการบริหารยุค โลกาภิวัตน์ ในทศนะของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง กรณีศึกษาเฉพาะในเขตเทศบาลตำบล ศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า อายุ การศึกษา อาชีพ และตำแหน่งทางสังคมในปัจจุบัน และในอดีต ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ความคิดเห็นต่อคุณสมบัติ ของผู้บริหารเทศบาลทั้งสองหลักการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พระรารูป มหาวโร (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลัก ทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล เข wah อำเภอราษฎร์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตตำบลเข wah อำเภอราษฎร์ จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 31-45 ปี และ 46-60 ปี ทั้งสองช่วงอายุ มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยม ปลาย มีสถานะแต่งงาน มีอาชีพ เกษตรกร การปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การ บริหารส่วนตำบลเข wah อำเภอราษฎร์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยรวมเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การ บริหารส่วนตำบลเข wah อำเภอราษฎร์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของประชาชน อยู่ใน ระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ ด้านอวิทิชสา ด้านอวิโรมะ ด้านมักกะะ ด้านอักษะ ด้านขันติ ตามความคิดเห็นของประชาชน ประชาชนที่มี สถานะ ต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเข wah อำเภอ ราษฎร์ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อนุภูมิ โชวเกษม (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการใช้หลัก ทศพิธราชธรรม จากการศึกษา พบร่วมกับ ประชาชน มีความคิดเห็นต่อทางการใช้หลัก ทศพิธราชธรรมเพื่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลเบตพื้นที่อำเภอสองพื้นท้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมพบว่า ประชาชนที่มีอายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และการมี

ส่วนร่วมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักทศพิธราชธรรมในการบริหารจัดการองค์กร บริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอสองพื่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสังเกต และรับรู้ได้อย่างชัดเจนว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับทศพิธราชธรรม ที่มุ่งเน้นปรับใช้กับหลักการบริหารในปัจจุบัน ได้เป็นอย่างดี โดยสิ่งที่เป็นปัจจัยที่มือทธิผลต่อการบริหารแนวพุทธเรียกว่า คุณธรรมจริยธรรม ซึ่งมีความสำคัญ และจำเป็นที่จะทำให้สังคมทุกภาคส่วนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ซึ่งสามารถมองได้ว่า คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญต่อบุคคล สังคม และประเทศชาติ หากสังคมได้ขาดคุณธรรมจริยธรรม จะทำให้การบริหารการปกครองเป็นไปด้วยความ ยากลำบาก ดังนั้นคุณธรรมจริยธรรมจึงมีความสำคัญต่อการบริหารบ้านเมืองตามแนวทาง ทศพิธราชธรรม ถ้าทำได้ดังนี้ก็จะเป็นการส่งเสริมศีลธรรมหรือส่งเสริมการกลับมาของศีลธรรม ซึ่งมีลักษณะเป็นการส่งเสริมการกลับมาของศีลธรรม โดยมีปรัมัตถธรรมเป็นรากฐาน (พระธรรม โภคอาจารย์ พุทธทาสภิกขุ, 2549) เป็นอันว่าหลักสำคัญทั้งหมดมีอยู่ในทศพิธราชธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เรียกว่า ไตรสิกขาคือ ศีล สมาริ ปัญญา เป็นตัวพรหมจรรย์ใน พระพุทธศาสนา ดังนั้น ทศพิธราชธรรมจึงประกอบอยู่ด้วยไตรสิกขากายอย่างครบถ้วนบริบูรณ์

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารภาครัฐแนวใหม่ตามแนวทาง ทศพิธราชธรรม หากทำความเข้าใจให้กระจังชัดจะเห็นได้ว่า คุณธรรมจริยธรรมทางการบริหาร ตามแนวทางทศพิธราชธรรม เจ้าหน้าที่ของรัฐจะจะต้องเป็นพลเมืองมืออาชีพ (Professional citizen) ที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานในชุมชนการเมืองที่มีความซับซ้อน และทำงานแทน ประชาชนผู้ซึ่งไม่สามารถทำงานด้วยตัวเองได้ ผู้นำสาธารณะจึงเปรียบเสมือนพลเมืองที่มีความ รับผิดชอบเฉพาะด้านที่ได้รับความไว้วางให้ทำงานแทนผู้อื่นเช่นเดียวกับผู้พิทักษ์ทรัพย์สิน (trustees) และทำงานให้กับประชาชนหรือพลเมืองในองค์รวม (Cooper, 1991) ซึ่งคำกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นพื้นฐานและหลักคุณธรรมจริยธรรมของการบริหารภาครัฐแบบใหม่ตามแนวทาง ทศพิธราชธรรม ซึ่งเน้นความดีงาม ความซับซ้อนและความถูกต้องมาจากกระบวนการทัศน์และ หลักการของแนวคิดพลเมืองประชาธิปไตย ชุมชนและประชาสังคม มนุษย์นิยมในองค์การ และ รัฐประศาสนศาสตร์บุคคลังทันสมัย Denhardt and Denhardt, (2003) ได้ขยายความ และสรุป เป็นกรอบซึ่งนำเขิงคุณธรรมจริยธรรมของการบริการสาธารณะแนวใหม่ดังนี้

1. มีหัวใจมุ่งรับใช้ประชาชนเพราะ ผลประโยชน์สาธารณะเป็นผลลัพธ์มาจากการได้เดียงกันเกี่ยวกับคุณค่าหรือค่านิยมร่วม (Shared values) มากกว่าเป็นการรวมตัวกันของคนที่มีผลประโยชน์ส่วนตัว ดังนั้น มาตรฐานจริยธรรมจึงเกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ อาทิ เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ควรตอบสนองเฉพาะความต้องการของลูกค้า แต่ควรเน้นการสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ (trust) และความร่วมมือ (collaboration) ทั้งกับพลเมืองและระหว่างพลเมืองด้วยกัน การส่งเสริมนบทบาทพลเมืองประชาธิปไตย การสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและการจัดบริการสาธารณะในฐานะการขยายบทบาทของความเป็นพลเมือง

2. มุ่งแสวงหาผลประโยชน์สาธารณะ ผู้บริหารสาธารณะต้องมีส่วนเกื้อกูลต่อการสร้างหลักการและพื้นฐานร่วมเกี่ยวกับผลประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น คุณธรรมจริยธรรมของการบริหารสาธารณะของผู้นำจึงไม่ควรเน้นการหาทางแก้ปัญหาสังคมแบบรีบด่วนและผลักดันโดยทางเลือกส่วนบุคคล ควรให้ความสำคัญกับการสร้างหลักการร่วมที่ครอบคลุมทั้งร่วมผลประโยชน์และร่วมความรับผิดชอบส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาและบริหารนโยบายสาธารณะ การมีส่วนร่วมเน้นความพร้อมในด้านข้อมูลสารสนเทศ การปรึกษาหารือ และการเป็นหุ้นส่วน รวมทั้งการกระตุ้นบทบาทและความสำคัญของการได้เดียงและวากกรรม สาธารณะ (Public discourse)

3. ให้คุณค่ากับภาวะพลเมือง (Citizenship) มากกว่าภาวะการณ์ประกอบการ เพราะ ผลประโยชน์สาธารณะจะมีการก้าวผ่านโดยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ของรัฐและพลเมืองที่มีความผูกพัน (committed) ที่จะเกื้อกูลต่อสังคม มากกว่าการที่ผู้บริหารเล่นบทบาท ผู้ประกอบกิจการและถือว่าเงินสาธารณะ (public money) เป็นมือนเงินของตนเอง

4. คิดเชิงยุทธศาสตร์ แต่กระทำเชิงประชาธิปไตย ทั้งนโยบายและแผนงานที่ตั้งใจตอบสนองความต้องการของสาธารณะ สามารถบรรลุความสำเร็จได้โดยอาศัยความพยายามร่วมกันและบนพื้นฐานของกระบวนการความร่วมมือ (Collaborative processes)

5. ตระหนักถึงความรับผิดชอบ (Accountability) เจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีขอบเขตความสนใจกล่าวหรือมากกว่าตลาด (market) ในกระบวนการจัดการ ขาดความต้องการที่จะใช้ดุลยพินิจที่มีความรู้จากประสบการณ์ บรรทัดฐานชุมชน มาตรฐานวิชาชีพและกรอบจริยธรรม นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ของ

รัฐความมีความรับผิดชอบในทางกฎหมาย การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ผลประโยชน์สาธารณะ ประเด็นจริยธรรมและวิชาชีพ

6. มุ่งรับใช้ (serve) หากกว่าการกำกับทิศทาง (steer) ภาวะผู้นำบนฐานค่านิยมและร่วมกัน (shared, value-based leadership) ในการให้ความช่วยเหลือให้ประชาชนสามารถผลิกกำลังและสร้างผลประโยชน์ร่วม จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นสำหรับการทำงานในหน้าที่ของเจ้าหน้าของรัฐ แทนที่จะ custody กำกับและควบคุมทิศทางแต่เพียงอย่างเดียว คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้นำสาธารณะจึงเป็นหัวใจของการสร้างภาวะผู้นำหลายรูปแบบ เช่น ภาวะผู้นำบนฐานค่านิยม (value-based leadership) ภาวะผู้นำร่วม (shared leadership) และภาวะผู้นำเป็นตัวกระตุ้น (catalytic leadership) เป็นต้น ภาวะผู้นำสาธารณะมีการหล่อหลอมให้คิดและทำเชิงยุทธศาสตร์ มีทักษะด้านการส่งเสริม (facilitation) และการเข้าแทรกแซง (intervention) และทักษะการนำ

7. มุ่งให้คุณค่ากับประชาชน เพราะในอนาคตข้างหน้าองค์การสาธารณะและเครือข่ายที่ทำงานร่วมกันจะประสบความสำเร็จ ถ้าองค์การเหล่านี้ปฏิบัติการบนฐานคุณธรรมจริยธรรมที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการความร่วมมือ การสร้างภาวะผู้นำร่วม และการให้ความเคารพต่อกุฝ่ายทุกคนที่เกี่ยวข้อง จึงกล่าวได้ว่า ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมยุคปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อกุด้านของสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมวัฒนธรรม และอื่นๆ ก่อให้เกิดความท้าทายต่อการจัดตั้ง (establishments) ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ ข้อสมมติพื้นฐาน หลักการและรูปแบบความคิด หลักเหตุผลและข้อเสนอ นัยสำคัญและการอ้างอิงต่างๆ กฎระเบียบการจัดสังคม ตลอดจนพฤติกรรมการแสดงออกของความเป็นคน ซึ่งผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของผู้นำที่จะนำหลักคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการบริหารฯ ว่า มีความเหมาะสมสมกับการเปลี่ยนแปลงอย่างไร และควรมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนในอนาคตอย่างไร เพราะ พื้นฐานและหลักคุณธรรมจริยธรรมการบริหารภาครัฐมักจะขึ้นอยู่กับบริบทประชญาติคิดด้านสังคม และการเมืองที่เป็นกระแสหลัก การบริหารตามแนวทางทศพิธราชธรรมควรยึดถือเป็นสิ่งที่ดีงาม และถูกต้อง เพราะ รูปแบบของการปกครองในทุกๆ ระบบ สถานภาพของหลักการบริหารภาครัฐ และคุณธรรมจริยธรรมที่เกี่ยวพันกันยังอยู่ในภาวะสัมสัน อาจจะเป็นไปได้ที่ปรากฏการณ์ความชั่วร้ายทางการบริหาร (administrative evils) ได้เกิดขึ้นในสังคมไทยมานานแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่ได้ตระหนัก ขณะเดียวกันนักวิชาการ

เองยังคิดว่าไม่ใช่ธุระของตัว ผู้ได้รับผลของการชั่ว ráy คือ ประชาชน ที่ต้องทนรับกรรมที่สร้างโดยผู้ครองอำนาจจารrecto ไป (โภวิทย์ กังสนั�ท์, 2546)

สังคมจึงถือเป็นแหล่งรวมกันของผู้คนที่มีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความแตกต่างทางความคิดเป็นความแตกต่างที่สำคัญ เพราะความคิดเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำ ถ้าคิดอย่างไรการกระทำก็จะเป็นอย่างนั้นเสมอ เมื่อความคิดของคนในสังคมแตกต่างก็จะเกิดการกระทำที่แตกต่างกันอย่างหลากหลายตามไปด้วย ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งต่างๆ ตามมา ดังนั้นสังคมต้องอาศัยคุณธรรมจริยธรรมเป็นเครื่องควบคุมความคิด และการปฏิบัติของผู้คนไม่ให้เป็นคิดและกระทำอันเป็นการละเมิดผู้อื่น แต่ละคนต่างยึดถือในหลักศีลธรรมและคุณธรรมที่เป็นพื้นฐานของมนุษย์ และยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมเป็นพื้นฐานแล้วสังคมก็จะอยู่เย็นเป็นสุขอย่างแท้จริง และจะยังประโยชน์สุขมาให้แก่สังคมนี้ๆ ตลอดไป

จะเห็นได้ว่า หลักของประชารัฐปัจจุบันนี้ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งของการมีธรรมาภิบาล อันที่จริงแล้วธรรมาภิบาลคือ คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร ความสำคัญของหลักคุณธรรมจริยธรรมทางการบริหารภาครัฐแนวใหม่ตามแนวทางทศพิธราชธรรมนี้ จะเห็นได้ว่า ผู้นำในยุคปัจจุบันนี้ถือว่าความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องสร้างองค์ความรู้ในทุกๆ ด้านให้เกิดขึ้น รวมทั้งจะต้องเป็นผู้ที่สามารถครองตน ครองคน ครองงาน ได้เป็นอย่างดี ประกอบกับการมีคุณธรรมจริยธรรมทางการบริหารที่สูง ซึ่งจะต้องมองไปถึงอนาคตที่ว่า ผู้นำรุ่นใหม่จะต้องเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าทำ กล้านำ และกล้าที่จะเปลี่ยนแปลง เพราะการพัฒนาชุมชนที่ถือเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ หากฐานความเชื่อมั่นนี้หายไป ที่สุดก็จะส่งผลให้ประเทศมีความเข้มแข็ง เจริญ มั่นคง และยั่งยืนตามไปด้วย (ดร. วงศกร เจียมเพา, 2557) ดังนั้น ในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ โดยมุ่งเน้นการให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน จึงต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก และเป็นที่ยอมรับกันชัดเจนอยู่แล้วว่า ศาสนาเป็นบทบาทที่สำคัญต่อมนุษย์ในทุกๆ ด้าน โดยเน้นไปที่จิตใจของมนุษย์ บทบาทต่อการเข้าถึงจิตใจของมนุษย์อันเป็นบทบาทหลักของศาสนาได้มีการเปลี่ยนแปลงตามลำดับ หลักศีลธรรมยังคงเป็นหลักการที่สำคัญของศาสนา และนับวันจะมีความสำคัญเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพราะ การจะเข้าถึงจุดหมายของชีวิตได้ต้องปฏิบัติตามจริยธรรมทางศาสนา หลักการของวิทยาศาสตร์ จึงจำเป็นต้องมีหลักทศพิธราชธรรมเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อทำให้หลักพุทธธรรมทางศาสนาพุทธมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น จึงเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อความสำนึกร่วมกัน และการอยู่ร่วมกันในสังคม ศาสนาจึงมี

บทบาทที่สำคัญต่อสังคมในฐานะเป็นองค์กรทางสังคมที่เด่นชัดขึ้น ศาสนาจึงมีบทบาทที่สำคัญ ในฐานะเป็นองค์กรที่เป็นแรงผลักดันให้รัฐสร้างความสมดุลย์ และประโยชน์สุขแก่สังคม แต่ในขณะเดียวกันมีความเป็นไปได้ที่รัฐเข้ามามีบทบาททางศิลธรรมมากขึ้น ศิลธรรมจึงกลายเป็นความจำเป็นส่วนหนึ่งของสังคมพร้อมๆ กับที่รัฐจำเป็นต้องปลูกฝังศิลธรรมอย่างแน่นแฟ้นเป็นระบบ และชัดเจน รัฐจะเข้ามารับผิดชอบในการดำเนินการปลูกฝังศิลธรรม และรวมทั้งศาสตร์แห่งการดำรงชีวิต โดยอยู่ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา แต่ในขณะเดียวกันศาสนาอาจเป็นผู้รับผิดชอบหรือเริ่มสูญเสียบทบาทของตนเองในส่วนนี้ไป แต่หลักศิลธรรมยังคงอยู่อันเกิดจากการดำเนินการของสังคมแทน

จากเหตุการณ์บ้านเมืองที่ผ่านมา มีทั้งการซึ่งอำนาจ การใช้เลือกเหลี่ยมกลโงทางการเมือง การห่วงอำนาจ การเห็นแก่พวงพ้อง กีดกัน และการกำจัดคู่ต่อสู้ทางการเมือง สิ่งเหล่านี้นำมาซึ่งการทะเลาะวิวาท และการต่อสู้กันทางการเมือง เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจจากอีกฝ่ายหนึ่งนำมาซึ่งความเสียหายแก่บ้านเมืองเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน อีกทั้งเป็นบทเรียนที่ประชาชนทุกคนควรจะให้ความสำคัญ และสร้างจิตสำนึกที่ดีว่า บ้านเมืองขนาดนี้ไม่ใช่ของบุคคล กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หากแต่ทุกๆ คนที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรนี้ และทุกๆ คนต้องร่วมกันรับผิดชอบ ต้องช่วยกันบริหารจัดการให้เป็นไปในทางที่ดี โดยอาศัยหลักคุณธรรม และจริยธรรม เป็นหลักในการปกครองตนเอง ปกครองหมู่คณะ หรือปกครองสังคมถือว่า เป็นสิ่งดีงามซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่บุคคล หมู่คณะหรือสังคมเป็นส่วนรวมนั้นเอง หากผู้ปกครองหรือผู้บริหารสามารถปฏิบัติได้ก็จะสามารถปกครองผู้อยู่ในความปกครองได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการบริหารตามแนวทางทศพิธารธรรมมาประยุกต์ อันจะก่อให้เกิดการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล หากปฏิบัติตามแนวทางทศพิธารธรรมได้จะทำให้ผู้อยู่ในปกครองเคารพนับถือ ไว้วางใจ สังคม และประเทศชาติจะสงบสุข อีกทั้งเป็นการพัฒนาประเทศโดยอาศัยหลักทศพิธารธรรมมาเป็นคุณธรรมในการปกครองที่สำคัญทางการบริหาร ซึ่งผู้บริหารหรือผู้ปกครองสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปกครองตนเองได้ด้วย หลักทศพิธารธรรมก็คือ มีหลักธรรมทั้งหมด 10 ประการ คือ ทาน ศีล บรรจាក อาชawa มักava 陀婆 อักโภca อะวิหิงสา ขันติ และอะวิโรধะ ซึ่งอาจจะยากที่จะปฏิบัติตามได้ทั้งหมด 10 ประการ จึงไม่ค่อยมีผู้บริหารหรือผู้ปกครองนำมาปรับใช้ ซึ่งมีแต่พระมหาชนคริยของไทยในปัจจุบันคือ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ(รัชกาลที่๙)เท่านั้น ที่นำมาเป็นหลักในการปกครองบ้านเมืองอย่างไรก็ตามจะเป็นผู้ปกครองที่ดีได้ ก็ต้องเป็นผลเมืองดีมาก่อน เพราะ จะช่วยให้เข้าถึง

ความรู้สึกนึกคิด และความต้องการที่แท้จริงเป็นอย่างดี หากทุกคนไม่ว่าจะผู้ปกครองหรือผู้อุปนิสัย ในปัจจุบันตั้งมั่นอยู่ในคุณงามความดี มีคุณธรรม และจริยธรรมก็สามารถทำสิ่งดีๆให้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จ อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ดังนั้นผู้บริหารจึงควรยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อความสงบสุขของตนเอง สังคม และประเทศชาติ จะนั้นผู้วิจัยจะขอถ้าความสำคัญของหลักในการบริหารตามแนวพุทธศาสนา สรุปได้ 3 ประการ ดังนี้คือ

1. การบริหารตน เป็นหลักการที่ว่าผู้บริหารที่ดี ต้องสามารถบริหารควบคุมตนเองให้ดี เสียก่อน จึงจะสามารถบริหารคนอื่นได้ดี

2. บริหารคน เมื่อผู้บริหารสามารถบริหารตนได้ดีแล้ว ก็จะพัฒนาไปสู่การบริหารบุคคล หรือผู้ใต้บังคับบัญชา

3. บริหารงาน คนกับงานเป็นสิ่งที่คู่กัน ถ้านักบริหารสามารถจัดการกับตนเอง คนได้ดีก็จะนำไปสู่ความสำเร็จของการบริหารงานอย่างแน่นอน หลักธรรมสำคัญที่ผู้บริหารหรือผู้ที่เตรียมตัว เพื่อเป็นผู้บริหารควรจะพัฒนาทั้ง 3 ด้าน คือ พัฒนาตน พัฒนาคน และพัฒนางาน เพราะการพัฒนาทั้ง 3 ด้านนั้น จะสร้างความสุขให้แก่ตนเองและสังคม ทำอย่างไรจะพัฒนาได้ทั้ง 3 ด้าน (ดร.วงศกร เจียมเพา, 2557)

หลักการบริหารเมื่อเชื่อมโยงกับทศพิธราชธรรมแล้วพบว่า ในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐใหม่ เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน แต่ในการปฏิบัติงานนั้นไม่อาจจะมุ่งผลสัมฤทธิ์ได้ ถ้าหากผู้บริหารไม่มีความเป็นผู้บริหารที่ดีขาดซึ่งคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงาน การพัฒนาจึงห้ามหลักของการบริหารภาครัฐใหม่ตามแนวทางทศพิธราชธรรมเป็นหลักที่สำคัญอันดับแรกสิ่งนั้นก็คือ หลักพุทธธรรมของพระพุทธศาสนา เพราะ หากผู้บริหารมีคุณธรรมแล้วยอมเป็นที่ยอมรับ และนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อผู้บริหารสามารถกุศลหัวใจคนได้แล้ว ก็จะทำให้เกิดการร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาองค์กร จะทำให้องค์การประสบความสำเร็จในวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีคุณธรรมที่พึงประสงค์กล่าวคือ ผู้นำจะต้องรู้จักการครองตน ครองคน ครองงาน ควบคู่กับการมีคุณธรรมจริยธรรม ในการนำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐใหม่จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นการพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้การบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก

3. ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธาราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐใหม่ ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า อญฯในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านท่าน อญฯในระดับมาก และรองลงมา ตามลำดับ คือ ด้านศีล ด้านอักโภะ ด้านมัททะ ด้านอวิโรมะ ด้านขันติ ด้านปริจาคะ ด้านอาชชา ด้านอวิหิงสา และด้านตปะ ดังนั้นเพื่อให้ในการบริหารภาครัฐใหม่ มีประสิทธิภาพในการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน และผู้ที่มารับบริการ อันที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนเมืองพิษณุโลกในการพัฒนาท้องถิ่นไปสู่ความมั่นคงทางประชานโยยู่ดี กินดี โดยต้องอาศัยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม มาใช้ในการบริหารงานเพื่อท้องถิ่น และประชาชนรอด้อยความหวัง และความก้าวหน้าของการพัฒนาของท้องถิ่นจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับผลงานวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ สินลือนาม (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้บริหารท้องถิ่นตามหลักทศพิธาราชธรรมและหลักการบริหารยุคโลกาภิวัตน์ ในทศนะของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง กรณีศึกษาเฉพาะในเขตเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารเทศบาลตามหลักทศพิธาราชธรรมและหลักการบริหารยุคโลกาภิวัตน์ ในความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และศึกษาระดับการให้ความสำคัญของผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อคุณสมบัติ ของผู้บริหารเทศบาลตามหลักทศพิธาราชธรรมเปรียบเทียบกับหลักการบริหารยุคโลกาภิวัตน์ ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของเพศและฐานะทางการเงิน/รายได้ ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของผู้บริหารเทศบาลทั้งสองหลักการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ส่วนอายุ การศึกษา อาชีพ และตำแหน่งทางสังคมในปัจจุบัน และในอดีต ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของผู้บริหารเทศบาลทั้งสองหลักการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของของ อనุภูมิ โซวาเกษม (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการใช้หลักทศพิธาราชธรรม จากการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อทางการใช้หลักทศพิธาราชธรรมเพื่อการบริหารจัดการองค์กร การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอสองพื้นทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมพบว่า ประชาชนที่มีอายุ

อาชีพ รายได้ต่อเดือน และการมีส่วนร่วมต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งการบริหารจึงนับว่า เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการสร้างความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหาร แต่ทั้งนี้ผู้วิจัย กลับมีมุมมองที่ว่า ผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ที่สามารถครองตน ครองคน ครองงานได้ เพราะ หัวใจที่สำคัญของการเป็นผู้นำจะต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งนั้นหมายถึง การบริหารต้องควบคู่ไปกับหลักคุณธรรมจริยธรรม โดยถือความสำเร็จของงาน เป็นสำคัญ และจะต้องเป็นผู้ที่น้อมถ่อมต่อกลางใจประชาชนอย่างแท้จริง อีกทั้งสามารถตอบสนอง ต่อความต้องการของประชาชน โดยมองไปถึงเป้าหมายที่สำคัญของการบริหารที่ว่า จะต้อง สามารถมุ่งสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกคนให้อยู่ดีมีสุขเป็นสำคัญ ปรัชญาเศรษฐกิจ พولเพียงจึงเป็นแนวทางในการบริหารประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งค้นพบโดยพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวเป็นทฤษฎีที่พัฒนามาจากฐานราก (Grounded theory) จากการที่พระองค์เสด็จ เยี่ยมเยียนราชภาร การพบปะไตรามบัญหาทุกข์สุขของประชาชนชาวไทย ทำให้พระองค์คิดหา หนทางในการช่วยเหลือประชาชนชาวไทย โดยใช้วิธีการทดลองด้วยระยะเวลาที่ยาวนาน เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนจนเกิดเป็นโครงการพระราชดำริต่างๆ (สมศักดิ์ อmurสิริพงศ์, 2551) ซึ่งโครงการต่างๆ ช่วยแก้ปัญหาให้แก่สังคมของพระองค์ได้สำเร็จ เศรษฐกิจพอเพียงเป็น เรื่องลึกซึ้งครอบคลุมหลักการ และมีติ่งที่สำคัญ โดยมุ่งเน้นไปที่ความสมดุล และยั่งยืน สามารถ ประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดีในการบริหารประเทศ ดังนั้นการบริหารจึงเป็นหลักที่สำคัญต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกด้าน หลักทศพิธราชธรรมจึงเป็นความไฟแรงของทุกสังคมใน การที่จะได้ผู้นำหรือผู้บริหารที่ดีมาบริหารปกครองบ้านเมือง แม้แต่พระพุทธศาสนา ก็มีความ คิดเห็นว่า ผู้นำนั้นถือเป็นบุคคลสำคัญของการบริหารบ้านเมือง อันจะนำพาความสงบสุข และ ความเจริญที่ยั่งยืนให้กับประเทศไทย (ไกรฤทธิ์ ศิลปาคม, 2555) ในการนำหลักทศพิธราชธรรม มาใช้ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ผู้วิจัยมีมุมมองว่า การบริหารถือเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่จะ สามารถแก้ไขปัญหาวิกฤติสังคมได้ โดยที่ผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะของผู้นำที่ ประกอบด้วยปัญญา และคุณธรรม จะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนในพื้นที่ อย่างเป็นรูปธรรม เพราะ ผู้วิจัยเชื่อว่า เมื่อผู้นำหรือผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมก็จะเป็นหลัก ของสังคม ดังแต่ระดับบุคคล ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ระดับสังคม และระดับประเทศชาติ อันจะเป็นการแก้ปัญหา และพัฒนาสังคมได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งสามารถตอบสนองต่อความ

ต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินใหม่ โดยหลักการบริหารมีความเปลี่ยนแปลงตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี อันเป็นผลมาจากการในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบให้สังคม การเมือง เกือบทุกแห่ง เช่นกับปัญหาสำคัญๆ ที่คล้ายคลึงกันคือ รัฐบาล และระบบราชการที่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ขาดความยืดหยุ่น ทำงานล่าช้า ไม่ทันกาล เนื่องจากรัฐบาล และระบบราชการในรูปแบบดั้งเดิม ล้วนเป็นกลไก และกระบวนการที่ออกแบบ และกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในบริบทของสังคมอุดมสมบูรณ์ในอดีต ที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยตัวแทน เน้นการจัดโครงสร้างอำนาจในแนวตั้ง มีการปฏิบัติตามระเบียบและแนวทางที่กำหนดไว้อย่างที่รัฐกุม และมีความเชื่อมโยงกับการดำเนินอยู่ ในสถานการณ์ที่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็ว แต่เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว ซับซ้อน และมีความไม่แน่นอนสูง จึงปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ค่อนข้างช้า

การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินจึงเป็นภารกิจยานองตอบต่อสภาวะโลกาภิวัตน์ และปัญหาการขาดประสิทธิผลของการบริหารราชการแผ่นดินในสังคมการเมือง และก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทางด้านกระบวนการทัศน์ รูปแบบ และวิธีการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐที่ได้มุ่งไปสู่รูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินใหม่ (New public administration model) ที่มักเรียกว่า การบริหารจัดการงานของรัฐตามหลักธรรมาภิบาลหรือมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันเป็นรูปแบบแนวทางในการบริหารจัดการงานของรัฐในช่วงปัจจุบัน ที่ได้มีการพัฒนาหลักการบริหาร และครอบความคิดเข้าไว้ด้วยกัน ได้แก่ การนำแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่ แนวคิดการบริหารจัดการธุรกิจสมัยใหม่ แนวคิดทางรัฐศาสตร์ร่วมสมัย และการดำเนินการตามหลักกฎหมายมหานชนเข้าไว้ด้วยกัน จะเห็นได้ว่า องค์ความรู้ด้านการบริหารงานภาครัฐ ได้มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนไปจากเดิมเพื่อให้ ข้าราชการ หน่วยงาน และส่วนราชการต่างๆ นำมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินได้ดียิ่งขึ้น จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการสร้างระบบการกำกับดูแลที่ดี มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งทำให้บุคลากรปฏิบัติตามอย่างมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อประชาชน และต่อสังคม โดยการปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งหลักทฤษฎีราษฎร์ หรือราษฎร์ 10 เป็นหลักธรรมของผู้ปกครองหรือบุคคลทั่วไปที่สามารถนำไปประพฤติปฏิบัติตนได้ โดยอาศัยศีลเป็นเครื่องมือให้เกิดสมารถ และใช้สมารถก่อให้เกิดปัญญา ซึ่ง

สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแนวพุทธ ด้วยเหตุนี้ การบริหารตามแนวทางปรัชญาตะวันออกจึงมีความสำคัญมากต่อการสร้างภาวะผู้นำที่ดี ดังที่พระพุทธองค์ทรงมุ่งเน้นให้ทุกคนเป็นคนดี และได้ทรงมีพุทธบัญญัติจำนวนมากโดยเฉพาะด้านทศพิธารธรรม ที่มุ่งเน้นให้ผู้ปกครองบริหารรัฐด้วยความถูกต้องดีงาม โดยที่คนทุกคนยอมต้องการทำงานให้สำเร็จ หากทำงานให้สำเร็จไม่ได้ การทำงานนั้นจะเต็มไปด้วยความทุกข์ทรมานทั้งกาย และใจ คนที่จะสามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จ และมีความสุขในการทำงานนั้น ควรยึดหลักธรรมะ 5 ข้อดังนี้ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ และชาย สัญญาวิวัฒน์, 2550)

1. ศรัทธา คือ การเชื่อมั่นที่ประกอบด้วยเหตุผลหรือปัญญา เราต้องศรัทธาในองค์การผู้นำ เพื่อนร่วมงาน และตัวเราเอง เมื่อเรามีศรัทธาต่อสิ่งใดแล้ว จะทำให้เรามีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการทำงานเป็นทีม เกิดพลังในการทำงาน ร่วมแรงร่วมใจกัน การทำงานจึงมีความสุข

2. ฉันทะ คือ ความพอใจ ความต้องการในการทำงาน และทำให้ดียิ่งขึ้น ฉันทะจึงเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ และมีความสุข

3. วิริยะ คือ ความเพียรพยายาม ความมุ่งมั่นทำงานสิ่งใดให้สำเร็จ ไม่ยอมท้อต่ออุปสรรคใดๆ งานต่างๆ ไม่อาจสำเร็จลงได้หากปราศจากความเพียร พระพุทธเจ้ายังเคยตรัสไว้ว่า พุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งความเพียร หมายความว่า ความสำเร็จในธรรมของพุทธนั้น ต้องอาศัยความเพียรออย่างมาก

4. สมารถ คือ การตั้งจิตมั่นอยู่กับสิ่งหนึ่งหนึ่งสิ่งโดยย่างเดียว สมาร�能เกิดจากศีลหรือวินัยในตน สามารถควบคุมจิตให้นิ่งจดจ่อ กับการทำงาน สมารถจึงก่อให้เกิดสติปัญญา รู้แจ้งตามความ เป็นจริง สามารถทำงานได้อย่างเฉลี่ยวฉลาดได้

5. สันโดษ คือ ความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ พอดใจในสิ่งที่ได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรง และความบริสุทธิ์ดิรกรรม เมื่อมีความพอใจ จิตจึงสงบ เยือกเย็น และเป็นสุข

ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับทศพิธารธรรม ที่มุ่งเน้นนำมาปรับใช้กับหลักการบริหารในปัจจุบันโดยอาศัยหลักคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งมีความสำคัญต่อนุคคล สังคม และประเทศชาติ หากสังคมได้ขาดคุณธรรมจริยธรรม จะทำให้การบริหารการปกครองเป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้นการบริหารบ้านเมืองตามแนวทางทศพิธารธรรมจึงเป็นแนวทางในการกลับมาของศีลธรรม ซึ่งมีปรัมตถธรรมเป็นรากฐาน (พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธาสภิกุช, 2549)

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธาราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปใช้ และการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ในการนำหลักทศพิธาราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ที่สะท้อนให้เห็นถึงระดับการนำหลักทศพิธาราชธรรม "ไปใช้" ในการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก การพัฒนาในด้านท่านมากที่สุด และรองลงมาตามลำดับ คือ ด้านศีล ด้านอักโภะ ด้านมัททะ ด้านอวิโรธะ ด้านขันติ ด้านปริจากะ ด้านอาชชะ ด้านอวิหิงสา และด้านตปะ สำหรับในการพัฒนาตามแนวทางทศพิธาราชธรรมทั้ง 10 ประการคือ ด้านท่าน ด้านศีล ด้านปริจากะ ด้านอาชชะ ด้านมัททะ ด้านตปะ ด้านอักโภะ ด้านอวิหิงสา ด้านขันติ และด้านอวิโรธะ เทศบาลนครพิษณุโลกควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำหลักทศพิธาราชธรรมมาใช้ ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ และสามารถตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนได้อย่างแท้จริง พร้อมกับการก้าวไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน มีดังนี้

ประชาชนต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการกองทุนสวัสดิการ และสังคมให้แก่คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาความเลื่อมล้ำในสังคม และภายใต้จิตใจของประชาชนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งควรมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็ก และเยาวชน โดยใช้ศีล 5 เป็นตัวขับเคลื่อนควบคู่ไปกับการนำหลักทศพิธาราชธรรมมาประยุกต์ใช้ หลักทศพิธาราชธรรมจึงถือเป็นปัจจัยพื้นฐานทางด้านจิตใจ เป็นหลักปฏิบัติสำหรับกลุ่มเกลาจิตใจเพื่อให้สามารถปรับใจให้สอดรับกับวิกฤติการณ์ต่างๆ ที่เข้ามากระทบ และสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ไม่มีอคติ และมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมที่จะเกิดขึ้นแก่สังคมเป็นสำคัญ จึงทำให้เป็นการลดปัญหาการทุจริตคอรัปชัน และปัญหาทางด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้ลดน้อยลง (พระมหาธรรมราชา ธรรมมาโล , รศ.ดร. (2556)) จะทำให้สังคมในปัจจุบันมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เพราะ หลักพุทธธรรมนั้น ทันยุค ทันสมัย ทันเหตุการณ์ เสมอ พร้อมทั้งรณรงค์ให้เกิดเป็นรูปธรรมภายในตัว โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วน เพื่อให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ภายในชุมชนได้มีความมั่นคงในชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมต่อการก้าวไปสู่การพัฒนาเป็นชุมชนเมืองที่หน้าอยู่อย่างยั่งยืนได้ในอนาคต การให้บริหาร และบริการของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้การบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก จึงควรให้ความสนใจ และเอาใจใส่ประชาชนผู้มาติดต่อ ถึงบางครั้งประชาชนผู้มาติดต่ออาจมีความสามารถในการสื่อสารที่ค่อนข้างน้อย

เจ้าหน้าที่พึงควรรับฟัง และมีความอดทนอดกลั้นต่อการให้บริการประชาชน และควรให้คำแนะนำที่ดี มิใช่เพียงต้องการบอกด้ไปให้เพียงพันหน้าที่กิดเนื่องรับผิดชอบ โดยใช้เหตุผลในการอธิบายให้แก่ประชาชนเข้าใจถึงสาเหตุ และวิธีการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจะทำให้เกิดผลที่ดีกับทั้ง 2 ฝ่าย ทั้งผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ ดังนั้นการให้บริการควรยึดถือปฏิบัติตามหลักทศพิธาราชธรรมทั้ง 10 ประการ อันจะก่อให้เกิดเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งถ้าเป็นไปได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการร่วมมือกันระหว่างองค์กร และประชาชน โดยที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อประสิทธิผล และประสิทธิภาพของชุมชน ด้วยเหตุนี้เอง ประโยชน์ของประชาชนจึงเป็นหัวใจหลักสำคัญของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันจะก่อให้เกิดความสุขของประชาชนอย่างแท้จริง และระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างเนื่อง ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด อีกทั้งเป็นเครื่องซ้ำดึงการมีคุณธรรม และจริยธรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่สายตาประชาชน ถ้าผู้บริหารมีคุณธรรม และจริยธรรมที่มากพอ ท้องถิ่นนั้นๆ ก็จะมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ประชาชนจะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี มีรอยยิ้ม มีความสุข แต่ถ้ามองในมุมกลับกันหากผู้บริหารขาดคุณธรรม และจริยธรรม ยักยอกเงินบประมาณที่จะนำมาดูแลประชาชนในท้องถิ่นก็ยากต่อการพัฒนา เพราะขาดการส่งเสริม และสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยสาเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนเกิดความเดือดร้อนโดยทั่วไป ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมีการพัฒนาการบริหารงานไปสู่ความเป็นเลิศ และมั่นคงถาวร โดยที่ประชาชนจะได้มีความเป็นอยู่ที่ดี โดยต้องอาศัยยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรมทางการบริหารมาใช้ควบคู่กับหลักทศพิธาราชธรรมในการบริหารงานเพื่อประชาชนในท้องถิ่น เพราะ ประชาชนนรอดอยความหวัง ความก้าวหน้าของ การพัฒนาท้องถิ่นจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันจึงเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ การแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ไม่สามารถกระทำได้โดยการบังคับใช้กฎหมายกับหน่วยงานภาครัฐเพียงอย่างเดียว หากแต่ควรเป็นการเสริมสร้าง ส่งเสริมค่านิยม และกระตุ้น ให้เกิดจิตอาสา และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันโดยภาพรวม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เทศบาลนครพิษณุโลกควรมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการวิจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกในการนำหลักทศพิธาราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบถึงระดับการนำหลักทศพิธาราชธรรมไปใช้ในการบริหารงานของเทศบาลนครพิษณุโลก ว่าควรมีการพัฒนาในด้านใด และในระดับใด เพื่อ

เป็นการเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งสามารถให้บริการสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกในการนำหลักศพิธาราชธรรมมาใช้ในการบริหารภาครัฐแนวใหม่ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อทำให้ทราบถึงรายละเอียดเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกับ เพศ อายุ สภาพสมรส วุฒิการการศึกษา อารชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนในบริบททางความคิดที่หลากหลาย อันจะนำไปสู่การร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันสร้างทางความคิดของประชาชนในการพัฒนา และ การแก้ไขข้อบัญชาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน ตลอดจนการมีส่วนร่วมระหว่างคนในชุมชนกับหน่วยงานภาครัฐ โดยร่วมกันกำหนดนโยบาย และหาแนวทางในการพัฒนาชุมชน พร้อมกับ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น โดยการกำหนดรูปแบบของการจัดบริการสาธารณะที่มุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิผล และประสิทธิภาพ เพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาชุมชนที่ดีต่อไป